

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Основи клінічної патології та фізичної реабілітації»

для студентів освітнього рівня «Бакалавр»
спеціальності «014 Середня освіта (Здоров'я людини)»
факультету педагогіки та психології

2020-2021 навчальний рік

Назва навчальної дисципліни	« Основи клінічної патології та фізичної реабілітації »
Організація навчання	<i>День тижня та час навчання за розкладом:</i> Понеділок, 14.00–15.20 <i>Викладачі та їх контакти:</i> к.м.н., Чумак Ю.Ю. м. Київ, вул. Тургенівська 8/14, 14 поверх , аудиторія 14–4; тел. (044) 436–41–40 ; ел. адреса kmbvoogz@gmail.com <i>Графік роботи викладачів:</i> Понеділок–П'ятниця, 8.00–16.00
Актуальність навчальної дисципліни	Знання про загальні основи клінічної патології та фізичної реабілітації, ознаки захворювань різних органів та систем, клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації, засоби, форми, рухові режими лікувальної фізичної культури, особливості застосування фізіотерапії, озокерито-, бальнеотерапії, кліматотерапії, механо-, працетерапії з лікувальною та профілактичною метою для студентів, які навчаються за спеціальністю 14 Середня освіта (Здоров'я людини), як майбутнім вчителям шкільного предмету «Основи здоров'я» та організаторам валеологічної служби у закладах освіти, повинні опанувати теоретичними знаннями та оволодіти практичними навичками з навчальної дисципліни «Основи клінічної патології та фізичної реабілітації».
Опис навчальної дисципліни	«Основи клінічної патології та фізичної реабілітації» є нормативною дисципліною циклу професійної підготовки студентів, що навчаються за спеціальністю 14 Середня освіта (Здоров'я людини) освітнього рівня «Бакалавр». Дисципліна вивчається на II-III курсі й передбачає опанування 6 кредитів ECTS (180 годин). Тижневе навантаження складає 8 год., в тому числі – 4 год. аудиторні заняття та 4 годин – самостійна робота студента. Формою підсумкового контролю є екзамен.
Мета та завдання навчальної дисципліни	Підготувати сучасного, всебічно розвиненого та кокурентоспроможного на вітчизняному і зарубіжному ринках праці фахівця за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавра відповідно до державних стандартів, встановлених освітньо-кваліфікаційною характеристикою та освітньо-професійною програмою підготовки спеціалістів вищезазначеного фахового спрямування.
Міждисциплінарні зв'язки	«Фізіологія людини» (нормальна, вікова, патологічна), «Валеологія» (фізіологія) рухової активності, «Фізіотерапія», «Основи лікувальної

	фізичної культури», «Масаж».
Методи навчання	Лекції із презентаційним супроводом; дискусії, «метод круглого столу», «мозковий штурм», практична частина, розв'язування ситуаційних задач, тестування.
Очікувані результати навчання	<p><i>Студенти повинні знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • етіологію, механізми розвитку та діагностику патологічних процесів в органах і системах; загальні закономірності виникнення, розвитку і перебігу патологічних процесів. • роль структурно-функціональних змін у формуванні зрушень лабораторних показників; сутність типових патологічних процесів на молекулярно-біологічному, клітинному, тканинному і системному рівнях. • патогенетичні основи невідкладних станів, їх клінічні прояви і основні принципи лабораторної діагностики. • загальні основи реабілітації, поглибити медико-біологічну та методичну підготовку майбутніх спеціалістів з фізичної реабілітації. • зовнішні і внутрішні причини хвороб та найбільш загальні закономірності виникнення та перебігу патологічних реакцій і процесів в організмі. • клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичних вправ та інших засобів фізичної реабілітації. • засоби, форми і окремі методики лікувальної фізкультури, які застосовуються при різних патологічних станах. • періоди, рухові режими та фази фізичної реабілітації. • особливості застосування фізіотерапії, озокерито-бальнеотерапії, кліматотерапії в комплексному відновному лікуванні. • необхідність застосування механотерапії, працетерапії. <p><i>Студенти повинні вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • оцінювати показники організму з позиції «норма – патологія» • користуватися критеріями оцінки стану здоров'я людини. • володіти цими знаннями для покращення здоров'я людини. • користуватися критеріями оцінки стану фізичного здоров'я людини. • визначати та враховувати вікові зміни у процесі фізичної реабілітації. • самостійно визначати комплекс методів тестування для оптимізації навчально-тренувального процесу. • визначати й оцінювати рівень фізичного розвитку при різноманітних порушеннях. • проводити найпростіші функціональні дослідження та функціональні проби. • правильно організувати медичне забезпечення. • правильно використовувати ці знання для покращення фізичного стану та здоров'я людини. <p><i>Студенти повинні набути компетентностей:</i></p> <p><u>Загальних:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність

	<p>вчитися;</p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; • знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності; • здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії; • здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; • навички використання інформаційних і комунікаційних технологій; • здатність діяти соціально відповідально та свідомо. <p><u>Спеціальних:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • отримати фундаментальні теоретичні знання, набути практичних навичок володіння методиками відновлення та збереження здоров'я хворих та інвалідів: • набути професійних знань щодо роботи з різними нозологічними та віковими групами, володіння новітніми реабілітаційними технологіями: • вміння інтерпретувати закономірності впливу засобів фізичної реабілітації на організм людини для формування науково-практичних уявлень про збереження й зміцнення здоров'я хворих, інвалідів, та осіб, що займаються фізичною культурою й спортом; • вміння розробити програму фізичної реабілітації та методики застосування фізичних вправ і психологічних методів добору засобів і форм відновного лікування з метою функціонального відновлення психофізичної дієздатності хворих та інвалідів.
<p>Тематичний план навчальної дисципліни</p>	<p><u>Теоретична підготовка:</u></p> <p>Тема 1. Предмет та завдання клінічної патології</p> <p>Тема 2. Поняття про альтерацію, дистрофію, некроз</p> <p>Тема 3. Порухення мікроциркуляції та кровообігу</p> <p>Тема 4. Запалення.</p> <p>Тема 5. Загальні реакції організму на патологічний процес (стрес, шок, кома)</p> <p>Тема 6. Реабілітація. Завдання, мета та принципи реабілітації.</p> <p>Тема 7. Роль і місце лікувальної фізичної культури у системі фізичної реабілітації. Механізм лікувальної дії фізичних вправ.</p> <p>Тема 8. Оцінка ефективності реабілітації. Антропометрія. Функціональні проби.</p> <p>Тема 9. Фізична реабілітація вроджених порушень опорно-рухового апарату. Сколіоз. Плоскостопість.</p> <p>Тема 10. Фізична реабілітація порушень опорно-рухового апарату. Захворювання суглобів. Травми та переломи.</p> <p>Тема 11. Фізична реабілітація при захворюваннях серцево-судинної системи</p> <p>Тема 12. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання</p> <p>Тема 13. Фізична реабілітація при захворюваннях ендокринної системи</p> <p>Тема 14. Фізична реабілітація при захворюваннях органів травлення</p> <p>Тема 15. Фізична реабілітація при захворюваннях нирок і сечовивідних органів</p> <p>Тема 16. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи</p>

	<p><u>Практична підготовка:</u></p> <p>Тема 1. Предмет та завдання клінічної патології. Тема 2. Поняття про альтерацію, дистрофію, некроз. Тема 3. Порушення мікроциркуляції та кровообігу. Тема 4. Запалення. Тема 5. Загальні реакції організму на патологічний процес (стрес, шок, кома). Тема 7. Гіпоксія. Тема 8. Порушення мікроциркуляції та лімфообігу. Тема 9. Лихоманка. Тема 10. Реабілітація. Завдання, мета та принципи реабілітації. Тема 11. Оцінка ефективності реабілітації. Антропометрія. Функціональні проби. Тема 12. Складання реабілітаційних програм. Оцінка результатів реабілітації та ступеня відновлення. Тема 13. Реабілітація. Роль і місце лікувальної фізичної культури у системі фізичної реабілітації. Механізм лікувальної дії фізичних вправ. Тема 14. Фізична реабілітація порушень опорно-рухового апарату. Тема 15. Постава і здоров'я. Комплекс реабілітаційних заходів при порушеннях постави. Плоскостопість. Тема 16. Фізична реабілітація при травмах, переломах. Тема 17. Фізична реабілітація при пошкодженні суглобів. Тема 18. Фізична реабілітація хворих на атеросклероз, гіпертонічну хворобу, нейро-циркуляторну дистонію, ішемічну хворобу серця та інфаркт міокарда. Тема 19. Фізична реабілітація хворих на пневмонію, бронхіальну астму, бронхоектатичну хворобу. Тема 20. Фізична реабілітація хворих на гастрит, виразкову хворобу шлунка та 12-палої кишки, захворювання гепатобіліарної системи та кишківника. Тема 21. Фізична реабілітація при захворюваннях ендокринної системи. Тема 22. Фізична реабілітація при захворюваннях нирок і сечовивідних шляхів Тема 23. Реабілітація інвалідів з порушенням слуху інтелекту і зору. Тема 24. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи. Тема 25. Фізична реабілітація при опіках та відмороженні. Тема 26. Фізична реабілітація у дітей та підлітків.</p> <p><u>Самостійна підготовка:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Опрацювання рекомендованої літератури. 2. Підготувати доповідь відповідно до теми практичного заняття. 3. Підготувати мультимедійний супровід доповіді
<p>Навчальні ресурси</p>	<p><i>Основні літературні джерела</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відновлювальні засоби працездатності у фізичній культурі і спорті / Ячнюк І. О., Воробйов О. О., Романів Л. В., Ячнюк Ю. Б., Марценяк І. В., Білик Р. Р.: Підручник. – Чернівці: Книги – XXI, 2009. – 432 с. 2. Дитячі хвороби /За ред. С.К. Ткаченко. – К.: «Вища школа», 1981. - 421с. 3. Дубровский В.И. Лечебная физическая культура

- (кинезотерапія): Учеб. для студ. высш.учеб. заведений. – 2-е изд., стер.- М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2001. – 608с.
4. Дубровский В.И. Спортивная медицина: Учеб. для студ. высш. учеб. заведений. – 2-е изд., доп. – М.: Гуманит. Изд. Центр ВЛАДОС, 2002. – 512 с.
 5. Епифанов В.А. Лечебная физическая культура и спортивная медицина: Учебник. — М.: Медицина, 1999. — 304 с
 6. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / В.В. Клапчук, Г.Д. Дзяк, І.В.Муравйов / За ред. В.В. Клапчука, Г.Д.Дзяка. – К.: Здоров'я, 1995, - 312с.
 7. Маліков М.В., Сватсьєв А.В., Богдановська Н.В. Функціональна діагностика у фізичному вихованні і спорті: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Запоріжжя: ЗДУ, 2006. – 227 с.
 8. Мелега К.П. Невідкладна допомога при травмах і захворюваннях у спортсменів: Навч.-метод. посібник. – Ужгород: Вид-во: УжНУ, 2005. – 50 с.
 9. Мелега К.П., Кручаниця М.І. Основи медичних знань: Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів фіз. виховання і спорту. – Ужгород: Вид-во УжНУ, 2006. – 128 с.
 10. Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник. – Вид. 2, пер. та доп. – К.: Олімпійська література, 2005. - 470с.
 11. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації [навч. Посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Т. Бойчук, М. Голубєва, О. Левандовський, Л. Войчишин. _ Л.: ЗУКЦ, 2010. – 240 с.
 12. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / Я.І. Федонюк, В.С. Грушко, О.М. Довгань та ін.; за ред. Я.І. Федонюка, В.С. Грушка. — Тернопіль: Навчальна книга — Богдан, 2012. — 728 с.
 13. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є. Основи фізичної реабілітації.-К.:Медицина, 2008. – 246с.
 14. Серебряна Л.А. Реабилитация больных с патологией органов пищеварения. – К.: Здоров'я, 1989. – 168с.
 15. Спортивная медицина: Учеб.для ин-тов физ. культ. / Под ред. В.Л. Карпмана. – М.: Физкультура и спорт, 1987. – 304 с.
 16. Физическая реабилитация: Учебник для академий и институтов физической культуры /Под ред. проф. С.П. Попова. – Ростов н/Д: изд-во «Феникс», 1999. – 608с.
 17. Фізіотерапевтичні та фізіопунктурні методи і їх практичне застосування: Навчально-методичний посібник /Самосюк І.З., Парамончик В.М., Губенко В.П. та ін. – К.: Альтерпрес, 2001. – 316с.
- Додаткові літературні джерела**
1. Анатомія та фізіологія з патологією / За ред. Я.І. Федонюка, Л.С. Білика, Н.Х. Микули. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. - 680 с.
 2. Валецька Р. О. Основи медичних знань / Підручник. – Луцьк: Вид-во «Волинська книга», 2007. – 378 с.
 3. Довідник з основ медичних знань: Навч. посібник для ін-тів фіз. культури і фак. фіз. виховання вузів / За ред. В.П. Зотова, В.А. Цирюльникова. – К.: Медекол, 1994. – 152 с.
 4. Мойсак О.Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я:

	<p>Навчальний посібник. - 3-є вид., виправлене та доповнене. - К.: Арістей, 2005. - 588 с.</p> <p>5. Нетяженко В.З., Сьоміна А.Г., Присяжнюк М.С. Загальний та спеціальний догляд за хворими. – К.: Здоров'я, 1993. – 296 с.</p> <p>6. Практикум з валеології. Основи долікарської допомоги. Навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів, вчителів та учнів загальноосвітніх шкіл / Укладачі Цимбал Н.М., Берегова О.Д. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. – 112 с.</p> <p>7. Пропедевтика внутрішніх хвороб з доглядом за терапевтичними хворими / За заг. ред. А.В. Єпішина. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2001. - 768 с.</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні джерела</p> <p>1. 1. Робоча програма навчальної дисципліни «Спортивна медицина» для студентів денної форми навчання напряму підготовки 6.010203 – здоров'я людини /Ф.Г. Філак. – Ужгород, 2013. (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).</p> <p>2. Конспект лекцій з дисципліни «Фізична реабілітація». (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).</p> <p>3. Дуло О.А., Товт В.А.Фізична реабілітація: Збірник тестів – Ужгород:СМП «Вісник Карпат», 2009 – 90 с. (Електронна версія на кафедрі фізичної реабілітації ФЗЛ УжНУ).</p> <p>4. Філак Ф.Г., Сивохоп Е.М. Фізична реабілітація при захворюваннях органів дихання у дітей. /Метод. рекомендації. – Ужгород: „ТУРпрес”, 2004. – 45с.</p> <p>5. Основи медичних знань: Збірник тестів /Мелега К.П., Дуло О.А. – Ужгород, 2008. – 56 с. (Платформа електронного навчання УжНУ).</p> <p>6. Сайт «Основи медичних знань» [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://healt.ucoz.ua/</p> <p>7. Энциклопедия здоровья человека от А до Я [Електронний ресурс]: Режим доступу: http:// www.eurolab.ua/encyclopedia/</p> <p>8. Сайт о здоровье человека, новости медицины, здоровое питание [Електронний ресурс]: Режим доступу: http:// www.bienhealth.com/</p>
<p>Політика курсу</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Студент повинен вчасно приходити на заняття; • У випадку пропуску 50, або більше % практичних (лабораторних) занять без поважної причини, які не були попередньо відпрацьовані, студент не буде допущений до підсумкового контролю (заліку); • Студент повинен добросовісно готуватися до усіх видів поточного, модульного та підсумкового контролю; • Студент має брати активну участь на практичних (лабораторних) заняттях; • Студент повинен бути толерантним у спілкуванні з викладачем та іншими студентами, зокрема під час обговорення дискусійних питань на заняттях; • Студент може відпрацювати будь-яке пропущене з поважної причини заняття чи вид контролю; • Заборонено користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань. Проте користування зазначеними гаджетами під час практичних, індивідуальних та семінарських завдань дозволяється. • У випадку порушення норм

	<p>академічної доброчесності під час виконання завдань поточного, модульного чи підсумкового контролю, студент отримає «0» балів. • Якщо студент має претензії до викладача через оцінювання, якість надання послуг тощо, спершу треба повідомити про це самого викладача; якщо проблему не вдалося вирішити, студент має право звернутися до завідувача кафедри чи керівництва факультету; • Студент повинен неухильно дотримуватися правил внутрішнього розпорядку навчального закладу; інших видів політики, передбаченої нормативними документами, що регулюють навчальний процес у ЗВО.</p>
<p>Критерії оцінювання та розрахунок рейтингових балів</p>	<p><u>Поточний контроль</u> рівня засвоєння навчального матеріалу проводиться шляхом опитування студентів на практичних та лабораторних заняттях та захисту виконаного практичного завдання.</p> <p><u>Контроль самостійної роботи студентів</u> здійснюється під час захисту виконаного студентом індивідуального навчально-дослідного проекту.</p> <p><u>Підсумковий контроль</u> рівня засвоєння навчального матеріалу проводиться шляхом виконання студентами письмових контрольних робіт за темами модулів.</p> <p><u>Загальний рейтинговий бал</u> складається з суми семестрових рейтингових балів: усна відповідь (семестровий рейтинг 20 балів); захист лабораторної (практичної) роботи (семестровий рейтинг 20 балів); захист індивідуального навчально-дослідного проекту (семестровий рейтинг 10 балів); підсумкове тестування (семестровий рейтинг 50 балів).</p> <p><u>Нормативний рейтинговий бал</u> – 100</p>